

NVE

BKK AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Vår dato: 14.01.2026

Vår ref.: 202418771-22 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir BKK konsesjon til 132 kV kraftledning Sandøy–Raunholmen, ny Raunholmen transformatorstasjon og ny transformatorstasjon og nettilknytning ved Skipavika næringspark

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt BKK AS og Skipavika Green Ammonia (heretter SkiGa) konsesjon for å bygge, eie og drive en ny ca. 2,5 km lang 132 kV luftledning mellom Sandøy og Raunholmen, samt ny transformatorstasjon på Raunholmen i Gulen kommune i Vestland. Vedlagt oversendes NVEs tillatelse av i dag. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/20515/A/ (BKK) og www.nve.no/19369/A/ (SkiGa)

Klageadgang

Disse tillatelsene kan påklages, se opplysninger på siste side. Eventuelle klager vil bli sendt BKK og SkiGa til uttalelse før saken legges fram for Energidepartementet.

Søknadene

BKK søkte 26. november 2024 om konsesjon etter energiloven for en om lag 2 km lang 132 kV kraftledning fra Sandøy transformatorstasjon til nye, omsøkte Raunholmen transformatorstasjon. Ca. 1,8 km av ledningen bygges som luftledning, mens siste 0,15 km inn til Raunholmen transformatorstasjon bygges som jordkabel. Kraftledningen er planlagt å gå parallelt med eksisterende 22 kV kraftledning. Se oversiktskart i figur 1.

Nye Raunholmen transformatorstasjon er planlagt med to etasjer og ha en grunnflate på 680 m², seg figur 2. I tillegg søker BKK om å bygge om Sandøy transformatorstasjon, slik at den nye 132 kV ledningen kan knyttes til transformatorstasjonen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

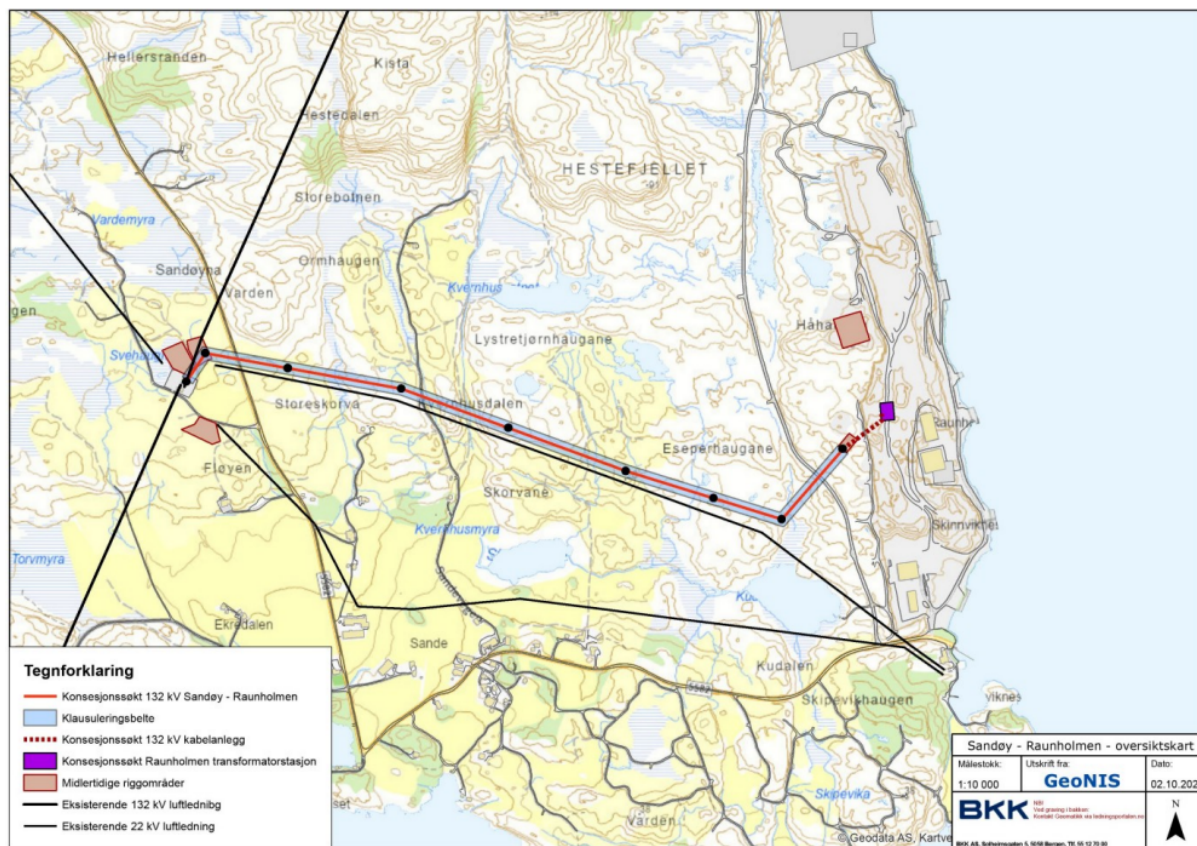
www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

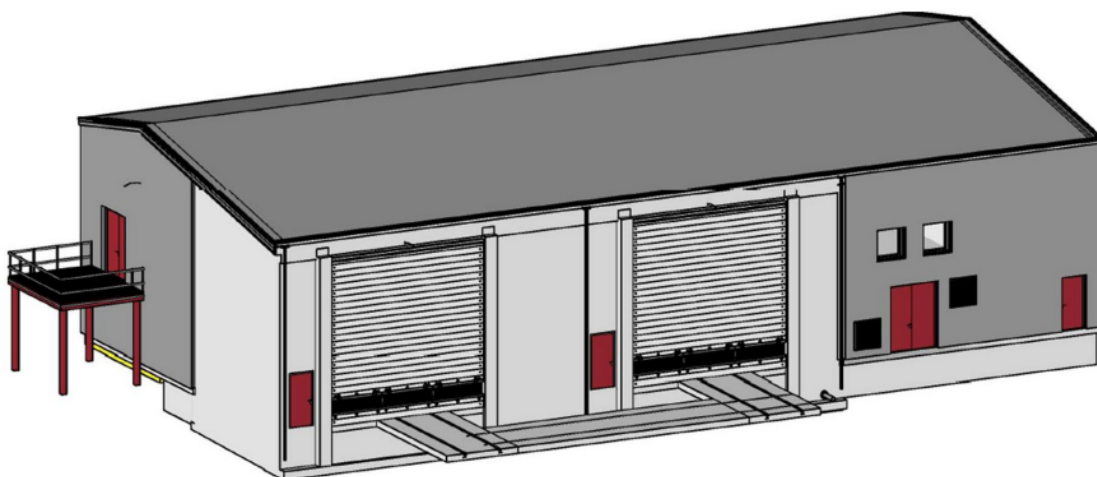

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 1: Oversiktskart som viser nye Raunholmen transformatorstasjon til høyre (lilla firkant), og kraftledning fra Raunholmen transformatorstasjon til Sandøy transformatorstasjon (vist med rød strek, hvor sorte prikker indikerer omtrentlige mastepunkter). Kilde: BKKs konsesjonssøknad av 24. november 2024.

Figur 2: Visualisering av bygg i Raunholmen transformatorstasjon: Kilde: BKKs konsesjonssøknad av november 2024.

Bakgrunnen for BKKs søknad er SkiGas planer om å etablere en ammoniakkfabrikk i Skipavika næringsområde med et forbruk på rundt 130 til 260 MW. For å forsyne fabrikkens med kraft har BKK vurdert det som nødvendig med en ny transformatorstasjon i Raunholmen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

SkiGa søker om å bygge en ny transformatorstasjon ved Skipavika næringspark, og et dobbelt sett ca. 100 meter lange 132 kV jordkabler fra denne planlagte transformatorstasjonen og bort til BKKs nye Raunholmen transformatorstasjon. SkiGa begrunner søknaden med at de har planer om å etablere en ammoniakfabrikk i Skipavika, og for å dekke kraftbehovet til ammoniakfabrikken er det mest hensiktsmessig å ha forsyning på 132 kV helt fram til eget næringsområde.

Figur 3: Det blå rektangelet viser området hvor SkiGa ønsker å bygge ny transformatorstasjon og nettilknytning. Kilde: SkiGas konsesjonssøknad av mars 2024.

NVEs behandling av søknadene

NVE sendte 24. juni 2025 søknadene på høring til følgende høringsinstanser:

Gulen kommune, Avinor, Birdlife Norge, Den Norske Turistforening, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap region vest, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, Forsvarsbygg, Fortidsminneforeningen i Sogn og Fjordane, grunneiere og rettighetshavere, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Miljødirektoratet, Motvind Norge, Natur og Ungdom Vestland, Norges Bondelag, Norges Miljøvernforbund, Norges Naturvernforbund, Norges Skogeierforbund, Norsk Friluftsliv, Norskog, Statens vegvesen, Statnett SF, Telenor Norge, Telia Norge.

Høringsfristen ble satt til 1. september 2025. NVE mottok fire uttalelser til søknadene. BKK og SkiGa AS kommenterte høringsuttalelsene i brev til NVE av 11. og 12. september 2025.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statsforvalteren i Vestland påpeker i sin uttalelse at det må settes vilkår som tar hensyn til rovfugl, særlig gjennom anleggsarbeid herunder helikopterbruk.

Vestland fylkeskommune uttaler at tiltaket legger til rette for bærekraftig verdiskapning og sikrer forsyningssikkerheten i Gulen, med akseptable konsekvenser for natur og miljø. Fylkeskommunen forutsetter at mastepunkt og anleggsveier ikke kommer i konflikt med bekkedrag og myrområder, samt at avbøtende tiltak mot forurensing og avrenning blir gjennomført og at klimavennlige materialvalg vurderes i gjennomføringen.

Wergeland Eigedom AS skriver i sin høringsuttalelse at de vil vite om de omsøkte tiltakene påvirker annen fremtidig utvikling med hensyn på kraftsituasjonen i regionen, samt forsyningssikkerheten til Gulen industrihavn og eventuelle operative begrensninger for nasjonal oljevernberedskap.

Statens vegvesen skrev i sin høringsuttalelse at de ikke hadde vesentlige merknader til søknadene.

Under NVEs vurderinger har vi gjengitt de delene av uttalelsene, og BKK og SkiGa kommentarer til uttalelsene, som er relevante for vår vurdering av om tiltaket skal få konsesjon. Høringsuttalelsene og søkers kommentarer er tilgjengelige via offentlig postjournal (elnnsyn) [BKK](https://www.nve.no/20515/A/) og [SkiGa](https://www.nve.no/19369/A/) og/eller sakenes nettsider hos NVE: BKK: www.nve.no/20515/A/ SkiGa: www.nve.no/19369/A/.

NVEs vurdering av søknadene

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE gir konsesjon til anlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si at de positive konsekvensene av tiltaket må være større enn de negative. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

Det er i forbindelse med disse søknadene lagt fram en tilstrekkelig mengde informasjon om mulige konsekvenser innenfor ulike tema. Etter NVEs vurdering gir konsekvensutredning, fagrapporter og opplysninger framkommet i høringsuttalelsene et godt grunnlag for å fatte et konsesjonsvedtak. NVE vil derfor ikke be om ytterligere utredninger.

Videre vil NVE redegjøre for vår vurdering av anleggene som BKK og SkiGa har søkt om. Vi vil vurdere behovet for tiltakene og se på hvilke systemløsninger som kan møte behovet. Vi vil sammenlikne omsøkte løsninger med relevante, alternative systemløsninger for å vurdere om tiltakshaverne har søkt om den mest hensiktsmessige løsningen. Det gjøres gjennom en vurdering av økonomiske og tekniske forhold samt ulike virkninger for miljø og samfunn.

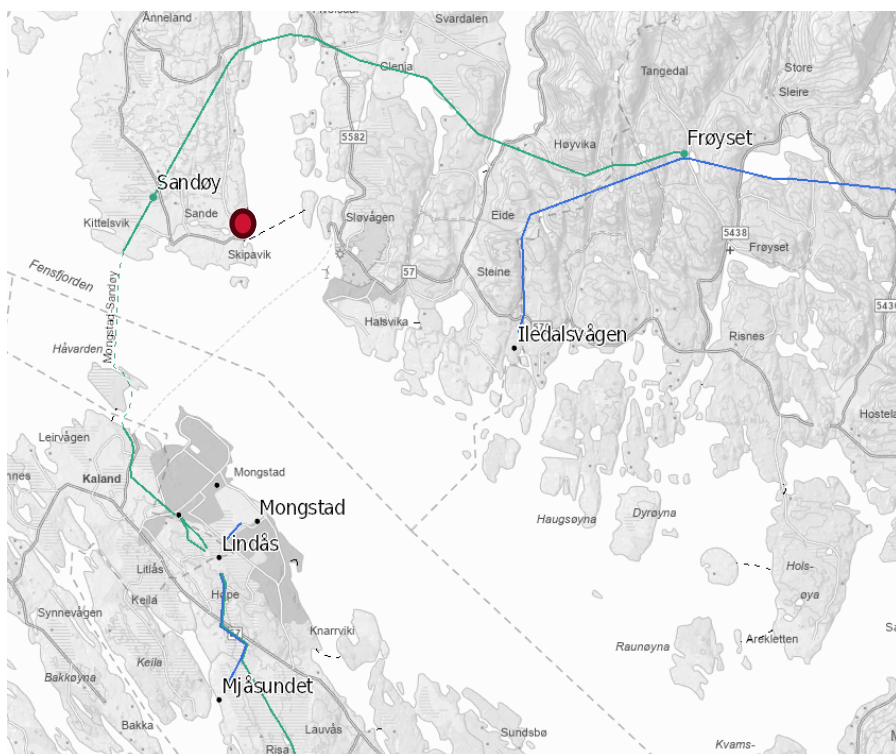
Behov for tiltakene

Figur 4 viser dagens nett i området. Skipavika i Gulen kommune forsynes i dag på 22 kV fra Sandøy transformatorstasjon, som har radiell forsyning på 132 kV fra Mongstad. Dersom forsyningen fra Mongstad faller ut, kan dagens forbruk forsynes på 22 kV fra Matre/Østerbø i kombinasjon med lokal produksjon store deler av året.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 4: Dagens nett i området rundt SkiGa sin planlagte ammoniakkfabrikk (markert med rødt). Grønt betyr ledninger på 132 kV (regionalnett), blått betyr ledninger på 300 kV (transmisjonsnett). Kilde: NVE Atlas.

Bakgrunnen for søknaden er en industriaktør som ønsker nettilknytning. Ved Skipavika Næringspark planlegger SkiGa å bygge en ny ammoniakkfabrikk. Effektbehovet til fabrikkens er på 130 MW. Det er ikke kapasitet i regionalnettet til ammoniakkfabrikken, og det er derfor behov for å gjøre tiltak i nettet. Uten tiltak vil det ikke være mulig å tilknytte kunden. Utover ammoniakkfabrikken forventer BKK at det vil komme ytterligere forbruksvekst i Skipavika. Det foreligger planer på inntil 150 MW ny industri i området. Innen alminnelig forsyning forventer BKK svak vekst, i tråd med SSB sin forventning om flat utvikling i befolkningsveksten på kort sikt.

Det er også begrensninger i transmisjonsnettet inn til Bergen-området og mange kunder står i kø for å få nettilknytning. SkiGa har foreløpig fått reservert 85 MW kapasitet. På grunn av begrenset kapasitet i transmisjonsnettet får ikke SkiGa ordinær nettilknytning i første omgang, men tilknytning med vilkår. Det betyr at SkiGa risikerer utkobling eller begrensning av forbruket dersom det blir problemer med forsyningen til Bergen-området. Disse vilkårene vil gjelde frem til idriftsettelse av Øygardskabelen og spenningsoppgradering til 420 kV på Sogndal–Modalen–Kollsnes, som skal øke kapasiteten inn til Bergen-området. Etter det vil de få 85 MW ordinær tilknytning, gitt at de også får kapasitet i regionalnettet. Tiltakene i transmisjonsnettet er det Statnett som har ansvaret for. Tentativ fremdriftsplan for disse tiltakene er idriftsettelse mot slutten av 2020-tallet. SkiGa ønsker videre at kapasiteten økes til 130 MW så snart det er kapasitet i transmisjonsnettet. Wergeland Eigedom AS skrev i sin høringsuttalelse at de var bekymret for tiltakets påvirkning på fremtidig utvikling med hensyn på kraftsituasjon i regionen samt forsyningssikkerhet. BKK svarte uttalelsen med at etableringen av anleggene ikke endrer prioritering eller forutsigbarhet av strømleveranse i perioder med knapphet, i tillegg til at en ny planlagt 132 kV forbindelse mellom Lindås og Raunholmen vil styrke forsyningssikkerheten i området ved at Sandøy transformatorstasjon blir tosidig forsynt.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE er enig i at det er behov for å gjøre tiltak som øker kapasiteten i regionalnettet, siden det ikke er tilstrekkelig kapasitet i dagens nett til at SkiGa kan få nettilknytning.

Vurderte nettløsninger

BKK Nett har gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) for økt forbruk i Skipavika. De har valgt konseptet «132 kV Sandøy–Raunholmen–Lindås», som skal sikre redundant forsyning til Gulen og næringsområdet i Skipavika. De omsøkte tiltakene inngår som en del av det anbefalte konseptet fra KVU-en (strekningen Sandøy–Raunholmen). I tillegg har BKK planer om å søke om en ny forbindelse fra Lindås eller Mongstad til Raunholmen. KVU-en kan leses i PlanNett¹.

For tiltakene i denne søknaden har BKK Nett vurdert følgende konsepter:

Nullalternativet

Nullalternativet er ifølge BKK å ikke gjennomføre tiltak, kun drifte og vedlikeholde eksisterende nettanlegg. Dagens forbruk kan da forsynes som i dag, men med noe økte avbruddskostnader som følge av økende alder på dagens nettanlegg. Det vil i nullalternativet ikke være mulig å tilknytte nytt, større forbruk i området, og nullalternativet vil derfor medføre avvist etterspørsel ved at ammoniakfabrikken ikke kan tilknyttes nettet.

Omsøkt løsning (konsept 1): forsyning fra Sandøy

Det omsøkte konseptet er å bygge en ny 132 kV transformatorstasjon Raunholmen i nærheten av den planlagte fabrikken, samt å bygge en ny 1,8 km lang 132 kV luftledning fra Sandøy til Raunholmen. Dette konseptet vil gi nok kapasitet til å tilknytte fabrikken med vilkår om utkobling. Investeringskostnader er estimert til 169 millioner kroner.

Konsept 2: forsyning fra Frøyset

Det er også mulig å forsyne Raunholmen fra Frøyset stasjon, men avstanden mellom Frøyset og Raunholmen er betydelig lengre (8,8 km i luftlinje) og det vil dermed bli en dyrere løsning. Dette alternativet ble derfor forkastet.

Konsept 3: Forsyning fra Lindås eller Mongstad

Raunholmen kan også forsynes fra Lindås eller Mongstad. BKK skriver at det er vanskelig å finne en trasé mellom Lindås/Mongstad og Raunholmen, og at denne løsningen ikke vil kunne stå klar i tide til når ammoniakfabrikken har behov for strøm. Som beskrevet i KVU-en planlegger likevel BKK å etablere en slik forbindelse, for å sikre området redundans i forsyningen.

BKK Nett mener at det på grunn av den korte avstanden mellom Sandøy og Raunholmen er få reelle løsningsalternativer. Forsyning fra Sandøy fremstår derfor som det beste konseptet som kan realiseres i tide for ammoniakfabrikken.

NVE er enig i BKK sin vurdering om at tilknytning fra Sandøy vil være fornuftig. Selv om SkiGa i første omgang kun får tilknytning med vilkår om utkobling, planlegger BKK å gjennomføre ytterligere tiltak i nettet (konsept 3) som på lengre sikt vil gi SkiGa ordinær nettilknytning, gitt at kapasiteten også økes i transmisjonsnettet. SkiGa har akseptert vilkårene for tilknytning, og må betale anleggsbidrag for BKK sine tiltak i regionalnettet og for Statnett sine tiltak i transmisjonsnettet.

¹ [Økt forbruk Skipavika - Konseptvalgutredning - PlanNett](#)

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

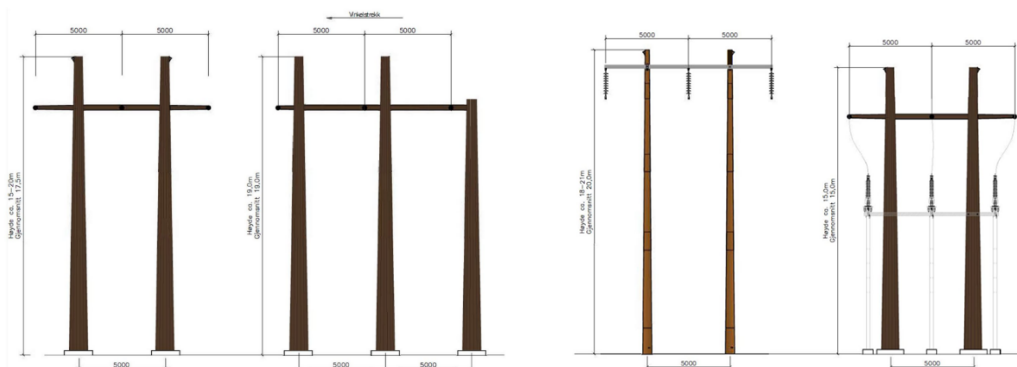
Virkninger for allmenne og private interesser av SkiGas omsøkte anlegg

NVE konstaterer at SkiGa sine omsøkte elektriske anlegg skal plasseres inne på et opparbeidet industriområde som er regulert til industrivirksomheten og vil være inngjerdet. SkiGa tar alle kostnader for egne elektriske anlegg og vil betale anleggsbidrag for de tiltak BKK utfører for å tilknytte SkiGas anlegg til nettet. NVE vurderer at SkiGas anlegg ikke vil ha vesentlige virkninger for allmenne eller private interesser utover det etableringen av en ammoniakkfabrikk uansett vil medføre.

Visuelle virkninger

NVE vurderer tiltakets visuelle virkninger for friluftsliv, naturopplevelser, kulturmiljøer og synlighet fra bolig- og fritidsbebyggelse. Vurderingene begrenser seg til de visuelle virkningene og omfatter ikke direkte arealinngrep. Dette vil bli vurdert i senere kapitler. Virkninger i anleggsfasen vil være forbigående og vektlegges ikke i vurderingene av visuelle virkninger.

Kraftledningen mellom Sandøy og Raunholmen transformatorstasjon bygges med master i kompositt og traverser i stål, og stolper av kone stålør der komposittmastene ikke har tilstrekkelig styrke. Mastene vil ha en høyde mellom 15 og 23 meter med et gjennomsnitt på 21 meter, se eksempelmast i figuren under.

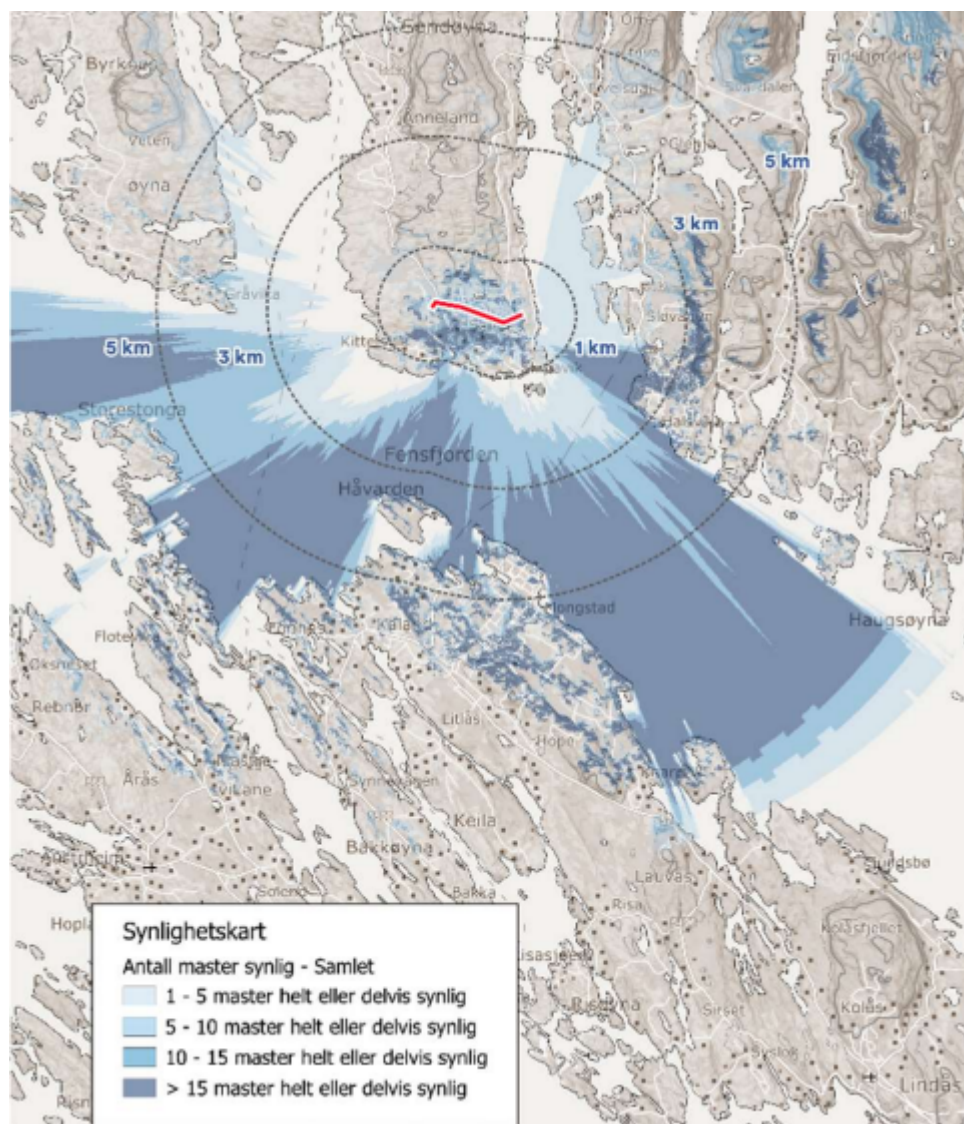
Figur 5: Eksempel på mastetyper. Ytterst til venstre en bæremast av kone stålør til vinkelpunkt, til venstre en bæremast til punkt med krapp vinkel. Til venstre en standard bæremast av kompositt og ytterst til høyre en kabelendemast. Sistnevnte blir kun stående i overgangen luftledning til jordkabel ved Skipavika næringspark. Kilde: BKKs konsesjonssøknad av november 2024.

BKK har utarbeidet et synlighetskart basert på en terrengmodell, som viser at kraftledningen blir mest synlig på motsatt side av Fensfjorden og Brandangersundet, se figur 6.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 6: Synlighetskart som viser antall master etablert på Sandøyna som vil bli synlige i landskapet basert på topografi. Kilde: Konsekvensutredning vedlagt BKKs konsesjonssøknad av november 2024.

Landskapet på Sandøyna er preget av en region med stor kulturrikdom knyttet til fiske og jordbruk, men med store forandringer blant annet mot nye teknologiske landskap. Området har karakter av lav landformer i kontrast mot havflaten, strandflater med lave høyde og oppskåren struktur og små avstander mellom landskap med ulike visuelle inntrykk. De ulike delområdene er gitt middels verdi i konsekvensutredningen og med ubetydelig grad av påvirkning fra kraftledningen og transformatorstasjonene. Tiltakene medfører ikke endringer i landskapssammenhenger eller kvaliteter knyttet til helhet, struktur eller lesbarhet. For kulturlandskapet mellom Sandøy og Raunholmen fører ledningen til endringer først og fremst grunnet synligheten av den ekstra ledningen samt at en ny trasé blir et inngrep i kulturmiljøet visuelt sett. Det er derfor vurdert at ledningen får noe negativ visuell virkning innen kulturmiljø.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 7: Trasé for ny 132 kV luftledning hvor denne vil gå parallelt med eksisterende 22 kV ledning på dens venstre side i forhold til bildet over. Fotografiet er tatt østover mot Raunholmen og Skipavika. Foto: BKK

NVE mener at de nye mastene vil være synlige, men at inntrykket dempes noe siden ledningen vil gå parallelt med eksisterende 22 kV ledning store deler av traseen.

NVE vurderer at den nye 132 kV luftledningen gir noen negative visuelle virkninger for kulturlandskapet, men ikke av en så stor grad at vi ser et behov for særskilte avbøtende tiltak.

Virkninger for kulturminner og kulturmiljø

Dette kapitlet handler om direkte inngrep i automatisk fredete kulturminner og kulturmiljø og eventuelle vedtaksfredete kulturminner. Vurderingene av de indirekte virkningene på kulturminner og kulturmiljø er beskrevet under temaet visuelle virkninger over.

De omsøkte tiltakene berører ingen kjente kulturminner. Vestland fylkeskommune har synfart traseen og mener potensialet for nye funn nær traseen er lavt. Fylkeskommunen vil ikke kreve arkeologiske registreringer. NVE vurderer at tiltaket ikke får virkninger for kjente kulturminner og kulturmiljøer. Vi minner like fullt om at dersom hittil ukjente automatisk fredete kulturminner oppdages under anleggsarbeid, skal alt arbeid øyeblikkelig stanses og kulturminnemyndigheter varsles jf. § 8, annet ledd i kulturminneloven. NVE forutsetter at BKK og SkiGa oppfyller kravene i kulturminneloven, og gjør oppmerksom på at de er ansvarlig for at fredete kulturminner ikke skades.

Virkninger for naturmangfold

I henhold til naturmangfoldloven § 7 plikter NVE å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når det skal vurderes om det skal gis konsesjon til et tiltak eller ikke.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Naturtyper og vegetasjon

Figur 3 viser registrerte naturtyper i tiltaksområdet

Figur 8: Registrerte områder med kystlynghei, semi-naturlig eng og naturbeitemark. Kilde: Konsekvensutredning vedlagt BKKs konsesjonssøknad av november 2024.

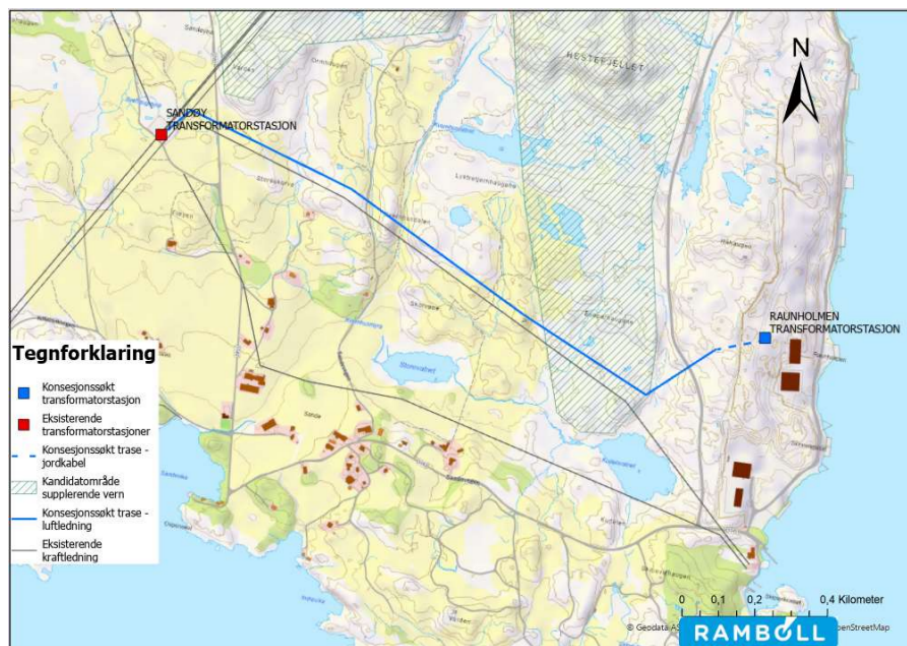
Kystlynghei

Innenfor utredningsområdet er kartlagt og registrert kystlynghei (EN), naturbeitemark (VU) og semi-naturlig eng (VU) som vist på figur 8. Kystlyngheien vurderes å ha svært stor verdi fordi det er en sterkt truet naturtype i norsk rødliste for naturtyper. Kystlynghei er også en utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven § 52. Naturtypen er det eldste kulturlandskapet vi har, og den er utviklet gjennom tradisjonell skjøtsel med sviing og beiting. Den planlagte kraftledningen vil berøre den sørlige delen av tidligere kjent lokalitet på Sandøyna, se figur 3 og en ny registrert lokalitet, Håhaugen, innenfor kraftledningstraseen. Det ligger inne et forslag om vern av kystlynghei hos Statsforvalteren i Vestland, som vises i figur 9.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 9: Foreløpig foreslått område for vern av kystlynghei (grønt skravert område). Kilde: Konsekvensutredning vedlagt BKKs konsesjonssøknad av november 2024.

Statsforvalteren i Vestland skrive i sin høringsuttalelse at de har vært i dialog med BKK underveis i planleggingen av kraftledningen, og deres innspill har blitt imøtekommet. Deres vurdering er at luftledningen slik den er planlagt ikke vil få særlige konsekvenser for kystlyngheien.

Statsforvalteren har også sett nærmere på den lokaliteten av kystlynghei som går under ledningen og er foreslått til vern. Statsforvalteren skriver i e-post av 30. oktober 2024 til BKK at det vil bli laget en skjøtselplan for kystlynghei dersom området blir vernet, og vil ikke forvente at BKK skal gjøre det samme for den lille delen som blir påvirket. Dersom området ikke vernes ser de heller ikke noe stort behov for en egen skjøtselplan for den del av kystlyngheien som påvirkes av den nye 132 kV-ledningen. Statsforvalteren mener området der er berglendt og skrint, slik at problemet med gjengroing er lite og det ligger flere mindre myrer i søkk mellom bergene som ytterligere reduserer behovet for lyngheiskjøtsel.

NVE mener det er viktig å begrense skade på kystlynghei som utvalgt naturtype, så langt det lar seg gjøre. NVE har i flere saker satt vilkår om å unngå kjøring med tyngre anleggsmaskiner innenfor sårbare naturtyper. Vi ber derfor BKK sikre områdene mot påvirkning fra anleggsmaskiner i anleggs- og driftsfasen, og at de beskriver i detaljplanen hvordan kystlyngheien ved Håhaugen og Espehaugane kan sikres mot unødvendig skade. Gitt at brenning og beite fortsatt kan foregå på samme måte som før, og BKK kan unngå tyngre anleggsmaskiner innenfor lokalitetene med kystlynghei, mener vi at det gir små virkninger for naturtypen.

Naturbeitemark og semi-naturlig eng

Naturbeitemark og semi-naturlig er to naturtyper som kjennetegnes av stor artsrikdom uten synlige fysiske spor etter pløying eller tilsåing. Lokalitetene som er kartlagt i planområdet er formet over lang tid gjennom mye bruk som beite eller slått til jordbruksproduksjon.

Konsekvensutredningen tilsier at tiltaket vil føre til direkte arealinngrep på mindre enn 20 prosent

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

av hver av lokalitetene og vurderer at det fører til noe forringet påvirkning og dermed noe negativ virkning.

NVE mener BKK har et ansvar om å unngå negative virkninger for sårbare naturtyper der det er mulig. Vi vil derfor sette vilkår om å unngå master i naturbeitemark og semi-naturlig eng kartlagt langs kraftledningstraseen. Dersom dette ikke er praktisk mulig å unngå enkeltmaster i naturtypene skal BKK begrunne dette i detaljplan. NVE vil også kreve at BKK ikke benytter tunge anleggsmaskiner og utstyr innenfor lokaliteter med naturbeitemark og semi-naturlig eng. Med disse tiltakene kombinert med at beite kan fortsette i driftsfasen mener NVE at den omsøkte luftledningen gir små virkninger for naturtypene.

Fugl og annet dyreliv

I anleggsfasen vil aktivitet og terrenginngrep kunne forstyrre fugl og annet dyreliv og medføre at fugl trekker bort fra områdene hvor aktiviteten foregår. Fuglearter som er sårbare for forstyrrelser vil kunne oppgi hekkingen dersom aktiviteten vedvarer. Fugle- og dyrearters yngletid vil generelt være en særlig sårbar periode. Forstyrrelser kan også føre til at rastende fugler ikke finner ro, og i langvarige kuldeperioder vil overvintrende fuglearter være ekstra sårbare.

I driftsfasen er det hovedsakelig fugl som kan bli negativt påvirket gjennom fare for kollisjon med linene.

Ved at man gjennom konsekvensutredningen for kraftledningen og transformatorstasjonene har fått oversikt over reir og viktige funksjonsområder for rødlistearter og andre sårbare arter, kan BKK under detaljprosjektering av trasé og planlegging av anleggsperioden iverksette tiltak som vil kunne redusere mulige negative virkninger. For anleggsperioden gjelder det særlig å unngå eller tilpasse arbeidet på den årstiden fugl er mest sårbar

Under oppsummeres fuglearter som er påvist i influensområdet i og nær ledningen, og som etter NVEs vurdering kan bli påvirket av ledningen.

Sensitive arter

Det er registrert hekkeplass for to sensitiver arter (sterkt truet, EN) og en livskraftig ansvarsart i nærheten av planområdet på Sandøyna. Begge artenes anbefalte hensynssoner fra mulige hekkeplasser strekker seg inn i influensområdet til kraftledningen, men ikke nær selve ledningstraseen. Som økologisk funksjonsområde for fugl vurderes den sterkt truede artens territorium å ha svært stor verdi. Arten er svært var for forstyrrelser i hekketiden og støy fra anleggsarbeid kan oppleves stressende. Registreringen ligger over 1000 meter unna planområdet slik at forstyrrelser vurderes å påvirke mindre og påvirkningen av tiltaket vurderes til noe forringet og virkningen er noe negativ. Delområdet for hekkelokaliteten til den andre arten har middels verdi, og også her vurderes forstyrrelser fra anleggsarbeid under hekkeperioden som den største påvirkningen. Kraftledningen vil i stor grad gå parallelt med eksisterende 22 kV ledning så kollisjonsfare og fare for elektrokusjon endres ikke nevneverdig. Påvirkningen av tiltaket vurderes til noe forringet for delområdet slik at virkningen også her blir noe negativ.

Statsforvalteren i Vestland skriver i sin høringsuttalelse at de påviste sensitive artene er generelt følsomme for forstyrrelser, og særlig i innledningen til hekking og i rugeperioden (i praksis fra januar til juni). Dersom det skal sprenges eller flys med helikopter må dette skje i perioden 1. juli til 15. desember, og helikopterflyvingen må ikke skje nord for den nye kraftledningen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

BKK kommenterer innspillet med at de vil begrense sprengning og flyving med helikopter til perioden 1. juli til 15. desember. De ønsker derimot ikke å avskjæres helt fra å fly på nordsiden av kraftledningstraseen slik Statsforvalteren ber om, med begrunnelse om at helikopter må kunne bevege seg langs begge sider av traseen. BKK viser til egen dialog med Statsforvalteren i e-post av 11. september 2025 hvor det er enighet om hvor langt nord helikoptere kan fly. Det skal trekkes en strek mellom riggplass nordøst ved Skipavika og et punkt 50 meter nord for mast 1 ved Sandøy transformatorstasjon, hvor all helikopterflyvning skal skje sør for denne streken. I tillegg skal helikopter fly innenfor en radius av 200 meter rundt planlagt riggplass.

NVE vurderer at BKK har skaffet seg god kunnskap om sensitive arter som befinner seg i nærheten av tiltaket, og hvilke territorier de benytter seg av. Dette er arter som er svært utsatt for forstyrrelser i hekketiden, og støyende anleggsarbeid vil påvirke ekstra negativt. Gjennom god dialog med faginstanser hos Statsforvalteren i Vestland har BKK fått nyttige innspill til avbøtende tiltak som sikrer artene fra stressende påvirkning i den mest sårbare perioden. NVE vil sette vilkår i tråd med den enigheten som BKK og Statsforvalteren viser til i sin dialog, og vi ber om at BKK beskriver dette nærmere i detaljplanen sammen med et kart som illustrerer den omtalte ruten for helikopterflyvning. Vilkåret vil gjelde i både anleggsfase og driftsfase. Med dette mener vi tiltaket kun gir små negative virkninger i driftsfasen for de aktuelle artene.

Vipe og storspove

Det er registrert vipe (CR) og storspove (EN) av særlig stor forvaltningsinteresse innenfor buffersonen på 500 meter rundt omsøkt kraftledning og transformatorstasjoner. Disse vil være sårbare for forstyrrelser i hekkeperioden april–juli og har derfor en anbefalt hensynssone på opptil 500 meter for helikoptertrafikk, sprenging og annet bakkearbeid i den sårbare perioden.

Statsforvalteren i Vestland skriver i e-postdialogen med BKK fra 11. september 2025 at de ikke anser det som nødvendig med egne hensynsoner for disse artene gitt at den mest forstyrrende aktiviteten begrenses fra 1. juli til 15. desember og dermed holdes utenfor hekketiden.

NVE vurderer at tiltaket gir små negative virkninger for vipe og storspove, på samme måte som for rovfugler, gitt avbøtende vilkår om tidsavgrensninger for det mest støyende anleggsarbeidet. Vi vurderer derfor at virkningene for øvrige fuglearter innenfor influensområdet er på linje med ovennevnte arter, og de omtales derfor ikke nærmere.

Annen fugl

Konsekvensutredningen lister opp registreringer av fugl med nasjonal forvaltningsinteresse som er påvist i influensområdet. Fiskemåke (VU), granmeis (VU), gjøk (NT), grønnfink (VU), gråspurv (NT), sandvale (VU), sanglerke (NT), svartstrupe (EN), stær (NT) og heipiplerke (LC, ansvarsart).

NVE vurderer at de vilkår som er satt for sensitive og sårbare arter også vil fungerende avbøtende for de øvrige rødlistede og sårbare artene i influensområdet, og ha samme konsekvenser uten å forverre den totale virkningen for tema fugl.

Fremmede arter

Under kartleggingen av naturmangfoldet ble det registrert flere fremmede arter innenfor planområdet, blant annet sitkagran og sprikemispel, som begge er i risikokategori SE, svært høy.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE legger til grunn at BKK forholder seg til forskrift om fremmede organismer, hvor det stilles en rekke krav til håndtering av fremmede arter for å unngå spredning. I denne saken vil det også være fare for spredning av plantesykdommer inn på jordbruksarealer, som BKK må ta hensyn til. NVE vil sette vilkår om detaljplan i konsesjonen hvor BKK blant annet skal beskrive hvordan anleggsarbeidet kan gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter.

Naturmangfoldlovens §§ 8 til 12

NVE mener at grunnlagsmaterialet for de utførte utredningene av naturmangfold er tilstrekkelig, og gir godt grunnlag for å drøfte og vurdere effekten kraftledningen og transformatorstasjonene har på naturmangfoldet ut fra sakens omfang og risiko for skade, i samsvar med naturmangfoldlovens § 8. NVE mener derfor at føre-var-prinsippet som fremgår av § 9 i samme lov ikke kommer til anvendelse i denne saken.

Etter § 10 skal påvirkningen av et økosystem vurderes ut ifra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli påvirket av. NVE vurderer at den nye ledningen i stor grad er plassert inntil eksisterende inngrep i form av 22 kV kraftledning og noe dyrka jord. For fugler øker belastningen noe i form av ny ledning med større master og liner. NVE vurderer at samlet belastning for fugl øker marginalt. For verdifulle og utvalgte naturtyper vurderer vi at den samlede belastningen øker noe mer, men ikke så mye at bryter med målene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5.

Naturmangfoldloven § 11 tilsier at tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse. NVE har anledning til å legge føringer i konsesjoner for eventuelle avbøtende tiltak som reduserer virkninger for naturmangfoldet. I naturmangfoldlovens § 12 står det at skader på naturmangfoldet skal unngås ved bruk av driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en samlet vurdering gir de beste samfunnsmessige resultatene. NVE legger også til grunn at konsesjonsbehandlingen skal medføre at tiltaket lokaliseres der de samfunnsmessige ulempene blir minst, jf. energilovforskriften § 1-2. Samtidig vil en konsesjon legge føringer for hvilke avbøtende tiltak BKK må gjennomføre for å minimere skadene på blant annet naturmangfoldet. Vi viser blant annet til vurderingene av konsesjonsvilkår i oppsummeringen. På bakgrunn av dette mener NVE at naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er hensyntatt. Etter NVEs vurdering er det viktig at anleggsarbeid som kan berøre viktige biotoper og leveområder gjennomføres og tilpasses slik at inngrepene i disse områdene blir minst mulige. NVE vil i konsesjonen sette vilkår om en detaljplan, der blant annet avbøtende tiltak i anleggsperioden blir beskrevet nærmere.

Virkninger for landbruk og øvrige naturressurser

Det er registrert fire områder med innmarksbeite langs kraftledningstraseen. Arealene beites av kyr og småfe som kan påvirkes negativt av anleggsarbeid og støyende anleggstrafikk i området. Resten av strekningen er åpen fastmark. Konsekvensutredningen har vurdert fagtema jordbruk til middels verdi.

Det er ikke registrert skogbruk eller utmarksområder for jakt og ferskvannsfiske som påvirkes av kraftledning eller transformatorstasjon. Fiske, havbruk eller skipsfart blir ikke berørt ettersom alle tiltak skjer på land.

Ved Raunholmen er det pukkrressurser som vurderes å være av nasjonal betydning og dermed gitt stor verdi for fagtema mineralressurser. Påvirkningen er satt til noe forringet på grunn av reduserte

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

muligheter for uttak der transformatorstasjonen blir stående, men med en ubetydelig virkningsgrad gitt at tiltaket ikke fører til en reduksjon av mer enn 25 prosent uttak av pukkressurser.

BKK skriver i søknaden at de har avtalt avbøtende tiltak med grunneiere for å ta hensyn til beitende kyr i området langs kraftledningstraseen fra rundt 1. mai og ut oktober. Det skal blant annet ikke flys med helikopter når det oppholder seg storfe eller hest innenfor 100 meter til hver side for kraftledningen. Videre skal grunneiere varsles minimum en uke før helikopterflyvning eller annen støyende aktivitet slik at dyrene kan flyttes til andre beiteområder. Flyvning skal også foregå innenfor en korridor på 100 meter langs ledningstraseen. På beitearealer skal også mastepunkter sikres mot skade på husdyr.

NVE vurderer at tiltakene i store trekk gir ubetydelige virkninger innenfor landbruk og øvrige naturressurser. Mulighetene for uttak av pukkressurser reduseres noe som følge av plasseringen av Raunholmen transformatorstasjon, men dette regner vi som avklart ettersom det er enighet mellom BKK og grunneier om etablering av stasjonen på den utvalgte tomten. Gjennom de avtalte avbøtende tiltakene for beitedyr, mener NVE at virkningene innenfor landbruk også er redusert til ubetydelige. NVE mener de omsøkte tiltakene er av såpass stort omfang av vil sette vilkår om at BKK utarbeider en detaljplan for byggingen av anleggene. Vi vil også sette eget vilkår for å beskytte landbruket gjennom de avtalte avbøtende tiltakene BKK har gjort med grunneiere. Beskrivelse av hvordan vilkåret skal oppfylles kan inngå som en del av nevnte detaljplan.

Øvrige virkninger

Konsekvensutredningen har også undersøkt BKKs tiltak med virkninger for tema vannmiljø, drikkevann, skogbruk, friluftsliv og utmarksområder, reiseliv, luftfart og annen infrastruktur samt forurensning og støy. For disse temaene er virkningene vurdert til å være ubetydelige, noe NVE også mener. Vi går derfor ikke videre inn på disse områdene.

Naturfare og beredskap

BKK har vurdert tiltaket opp mot naturfare og beredskap. Mulige risikofaktorer ved nettanlegget inkluderer brann, utslipp av farlig stoffer, akutt forurensning, alvorlig teknisk svikt eller ulykker i næringsområder med samlokalisering av flere virksomheter som håndterer farlige stoffer. SkiGas planlagte ammoniakfabrikk er en type storulykkevirksomhet. COWI har utført en risikoanalyse for BKK og konkluderer med at nærheten til prosessanlegg ikke medfører risiko ut over det som er vanlig for denne typen anlegg. BKK iverksetter ikke ekstraordinære sikringstiltak, men følger kravene i kraftberedskapsforskriften. BKK legger videre opp til at Raunholmen transformatorstasjon vil ha dubler utstyr for mange funksjoner for å ha reserve tilgjengelig.

Ny kraftledning og Raunholmen transformatorstasjon ligger utenfor fareområder for skred, flom inkludert stormflo med 200-års gjentaksintervall. Tiltakene innebærer heller ikke etablering av tiltak som vesentlig endrer terrengets evne til å håndtere overvann. Raunholmen transformatorstasjon ligger under marin grense, som kan bety ikke-kartlagte forekomster av kvikkleire. SkiGa engasjerte Norconsult for å gjøre en vurdering av områdestabiliteten for Skipavika næringspark, hvor både deres og BKKs transformatorstasjon skal etableres². Rapporten

² [Vurdering av områdestabilitet](#)

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

konkluderer med områdestabiliteten er ivaretatt iht. NVEs veileder 1/2019 «Sikkerhet mot kvikkleireskred».

NVE vurderer at tiltaket har ivaretatt naturfarehensyn og beredskap. Vi minner om at både BKK og SkiGa er ansvarlige for å sørge for effektiv sikring og beredskap og at bygging av anlegget planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet for naturfare, jf. §§ 3-5 og 3-7 i energilovforskriften. Videre plikter tiltakshaverne å sørge for tiltak for å forebygge og begrense virkningen av ekstraordinære situasjoner. Dette følger av energiloven § 9-2 jf. § 9-1.

Konklusjon og vedtak

NVE har vurdert at det er behov for å bygge ny 132 kV kraftledning Sandøy–Raunholmen og nye Raunholmen transformatorstasjon for å forsyne planlagt ammoniakfabrikk ved Skipavika næringspark. Vi har også vurdert at SkiGa har behov for sine omsøkte elektriske anlegg for å forsyne fabrikken med kraft fra nettet.

Virkningene for miljø og samfunn er akseptable, og med de avbøtende tiltak NVE setter vilkår om kan de negative virkningene dempes ytterligere.

NVE mener at fordelene ved de omsøkte tiltakene er større enn ulempene etter en helhetsvurdering. NVE gir derfor BKK konsesjon etter energiloven for å bygge, eie og drive nye Raunholmen transformatorstasjon samt om lag 2 km lang 132 kV kraftledning mellom Sandøy og Raunholmen transformatorstasjoner i Gulen kommune i Vestland. I tillegg gis det tillatelse til nødvendige tiltak i Sandøy transformatorstasjon for å tilknytte ny kraftledning. Tillatelsen gis i anleggskonsesjonen, NVE-ref. 202418771-21

Tillatelsen gis med vilkår om at BKK utarbeider en detaljplan, se anleggskonsesjonens vilkår 11. NVE setter også eget vilkår for landbruk (vilkår 10) av hensyn til beitende dyr. De planlagte tiltakene for vilkåret skal beskrives som en del av detaljplan.

NVE gir samtidig konsesjon til SkiGas omsøkte elektriske anlegg i form av en ny transformatorstasjon med to transformatorer med omsetning 132/33 kV og ytelse 180 MVA og et dobbelt sett med om lag 100 meter lange 132 kV jordkabler mellom SkiGas transformatorstasjon og nye Raunholmen transformatorstasjon i Gulen kommune i Vestland.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

NVE ber om at BKK så snart som mulig sender vedlagt orienteringsbrev til grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere. Normalt skal alle som bor 100 meter ut fra senterlinjen til ledningen varsles. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om at BKK sender en bekreftelse på utsendelsen av brevet med opplysning om dato for utsendelsen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftsystemet. Forskriften gjelder systemansvarlig og enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markedsplass, samt omsetter og sluttbrukere. Konesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Systemansvarlig skal blant annet fatte vedtak om godkjenning av nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg før disse kan idriftsettes. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved endringer i anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggs-konesjon. Se Reguleringsmyndigheten for energi sine nettsider for mer informasjon om systemansvarsforskriften og veiledere. Se Statnetts nettsider for gjeldende retningslinjer.

Om byggesaksbehandling

Anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi er unntatt fra behandling etter plan og bygningsloven, jf. pbl. § 1-3. Bygg direkte tilknyttet den daglige driften av energianlegg skal derfor ikke byggesaksbehandles. NVE mener aktuelle bygg faller inn under unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (FOR 2017-06-19-840). Konesjonæren er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges.

Om rammene for konesjonen

Konesjonene er nå spesifisert slik at BKK selv kan bestemme antall og ytelse på transformatorer, innenfor rammene av et øvre tak for spenningsnivå og eksisterende bygningsmasse/celler. Nye transformatorceller vil normalt kreve søknad. Det vil ikke kreve søknad å utvide eksisterende koblingsanlegg med nye bryterfelt inne i eksisterende bygning eller innenfor eksisterende inngjerdede stasjonsområde, så lenge øvre spenningsnivå spesifisert i konesjonen ikke endres. Nytt kompenseringanlegg og jordslutningsspoler er fremdeles søknadspliktige. Dersom BKK har områdekonesjon der en transformatorstasjon er plassert, kan alle anlegg opp til og med 22 kV bygges og drives av områdekonesjonær uten konesjonssøknad.

Dersom transformatorytelsen økes kan dette medføre at stasjonen havner i en ny klasse etter kraftberedskapsforskriften § 5-2 og 5-9. Da må stasjonen følge kravene til den nye klassen. Dette kan innebære konesjonspliktige endringer. BKK må også sende ny melding om sikring av konesjonspliktige anlegg til NVE.

Som tidligere vil det kreve søknad for å etablere nye, inngjerdede stasjonsområder og å utvide eksisterende stasjonsområder. Nye bygninger inne på stasjonsområdet vil som hovedregel kreve søknad, inkludert nye transformatorceller.

For inngjerdede stasjoner, vil bygninger med grunnflate opptil 50 m², der høyden på det nye bygget ikke er høyere enn eksisterende bygninger på stasjonsområdet, ikke kreve søknad. Tilbygg på eksisterende bygninger krever som hovedregel konesjonsbehandling, med unntak av tilbygg på maks 50 m² fra konesjongitt bygningsareal, der høyden på tilbygget heller ikke er høyere enn eksisterende bygning. Det kan bygges ett slik tilbygg før det må søkes om ny konesjon. Dette fremkommer av vilkår 9 i vedlagte anleggs-konesjon til BKK.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Med hilsen

Ingrid Myrtveit
seksjonssjef

Torgrim Skogheim
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

BKK AS

Kopimottakerliste:

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.
Du kan anmode om utsatt iverksettelse av vedtaket	Du kan anmode om at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Klage på vedtak om samtykke til ekspropriasjon har utsettende virkning, med mindre det er truffet vedtak om noe annet.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32, 36 og 42.